

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Kommunfullmäktige	2011-12-19	278	593
	2012-11-26	229	524
Kommunstyrelsen	2012-11-12	231	548
Arbets- och personalutskottet	2012-10-15	220	455

deckf29

Dnr 11.746-008

Medborgarförslag om höjd timersättning m m till psykiskt funktionsnedsatta

Ärendebeskrivning

Nils-Gustav Ökvist, Marianne Viita och Stig Styrman anför följande i ett medborgarförslag 2011-11-28.

De som arbetar inom Luleå kommuns verksamheter på Flugfisken och Jobbcenter Södra är en bortglömd grupp. Sedan kommunen övertog ansvaret från landstinget för dagverksamheten har deras timersättning, den s k flitpengen, stått på samma nivå, d v s 8 kronor per timme. En kvarleva sedan 70-talets institutionsvård. 1980 var KPI 100, nu är KPI mer än 300, alltså en tredubbling. Flitpengar borde följa med KPI och därför vara 24 kronor per timme.

Arbetsuppgifter som förekommer inom verksamheterna är exempelvis rekonditionering av bilar, tvätt av kläder för personal och boende inom äldreomsorgen, renovering av möbler, sömnadsarbeten som görs på beställning, licensierade tjänster som köps av företaget Liko. Tjänster och produktion säljs av kommunen till marknadsmässiga priser.

Inom dessa verksamheter finns även café och lunchrestaurang där sysselsättning erbjuds. Trots att de själva sköter om både tillagning och servering betalar de ett marknadsmässigt pris, 80 kronor för lunchmåltid med kaffe. År 2010 var priset 50 kronor, den kraftiga prishöjningen gör att många numera avstår från att äta. God, vällagad och näringsrik mat är särskilt viktigt för denna grupp, främst av hälsoskäl men också av sociala skäl.

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Kommunfullmäktige	2011-12-19	278	594
	2012-11-26	229	525
Kommunstyrelsen	2012-11-12	231	549
Arbets- och personalutskottet	2012-10-15	220	456

deckf29b

De flesta lever under mycket små förhållanden ekonomiskt. Eftersom de aldrig haft en anställning på den öppna arbetsmarknaden är en sjukersättning på 6 500 kronor netto i månaden vanligt. Av detta ska de som alla andra betala för mat och hyra. Det är en tålig grupp som går till sina arbeten utan att klaga eller ställa krav. De saknar allt inflytande och har oftast inga valmöjligheter till annan sysselsättning. De blir kränkta och nedvärderade av den låga timersättningen men väljer ändå att gå till sin arbetsplats för att bryta sin isolering och få känna gemenskap med andra.

Tilläggas bör att som mest arbetar de 6 timmar per dag, vilket är mycket ovanligt. Flertalet arbetar endast några få timmar per vecka, tidvis är frånvaron hög. Det är rimligt att flitpengen fullt ut täcker kostnaden för bussresan.

Påtryckningar har gjorts för att ändra villkoren för denna grupp, dels av numera nedlagda anhörigföreningen Offensiva Nätverket samt av ledamöter i kommunala tillgänglighetsrådet, utan resultat. Felaktigt har uppgetts att de som deltar i dagverksamheten endast kan ha en inkomst på ett basbelopp av 42 800 kronor per år, utan att deras sjukersättning äventyras.

Faktum är att försäkringskassans regler medger att deras inkomster *får* överstiga basbeloppet, men att inkomster utöver detta beskattas med 50 procent. Så detta argument ursäktar inte att den s k flitpengen ligger kvar på denna skamligt låga nivå. Kommunen lever därmed inte upp till konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Att diskriminera på grund av funktionsnedsättning är inte värdigt ett välfärdssamhälle.

Vi yrkar att

- detta ärende behandlas av kommunfullmäktige
- denna grupp ska få en timersättning på lägst 24 kronor som därefter indexuppräknas årligen

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Kommunfullmäktige	2011-12-19	278	595
	2012-11-26	229	526
Kommunstyrelsen	2012-11-12	231	550
Arbets- och personalutskottet	2012-10-15	220	457

deckf29c

- det som tillagas och serveras inom dagverksamheterna ska kunna köpas till ett självkostnadspris av de som deltar i dagverksamheten
- traditionen att bjuda på en jultallrik som drogs in år 2010 återinförs för alla deltagare inom dagverksamheterna
- att förändringarna genomförs snarast och senast under år 2012.

Medborgarförslaget stöds även av:

Gammelstads Socialdemokratiska förening, Folkpartiet Liberalerna Luleå, Bergviken Frida S-kvinnoklubb och Luleå S-kvinnoklubb

Kommunfullmäktige beslutar att

- tillåta att medborgarförslaget får ställas
- remittera medborgarförslaget till kommunstyrelsen.

Socialnämndens yttrande

Habiliteringsersättningen (s.k. flitpengen ovan) är något som funnits länge för de som deltar i kommunens dagverksamheter. Intentionen med habiliteringsersättningen, enligt den ursprungliga propositionen, är att aktivt stimulera den enskilde att delta i den dagliga verksamheten.

Daglig verksamhet ska inte uppfattas som en anställningsform. Det är inte fråga om avlönat arbete och syftet är inte heller att producera varor eller tjänster. Däremot kan verksamheten med fördel utformas så att den bidrar till att öka personens förutsättningar att senare få en anställning i arbetslivet." (Prop 1992/93:159 Stöd och service till vissa funktionshindrade sid 90)

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Kommunfullmäktige	2012-11-26	229	527
Kommunstyrelsen	2012-11-12	231	551
Arbets- och personalutskottet	2012-10-15	220	458

deckf29d

Kommunen har en lagstadgad skyldighet att ordna sysselsättning utifrån den enskildes behov för personer med psykisk funktionsnedsättning. Syftet är att skapa så meningsfull sysselsättning som möjligt för den enskilde, det ska vara roligt, stimulerande och utmanande. För att få sysselsättning inom kommunens dagverksamheter måste det finnas ett myndighetsbeslut om bistånd via socialtjänstlagen, SoL eller lagen om stöd och service, LSS. Till sin försörjning tillförsäkras den enskilde sjukersättning/aktivitetsersättning från försäkringskassan. Den som inte haft någon inkomst tidigare får då en garantiersättning som ligger mellan 7.800 och 8.600 kr.

Personer som har denna form av sysselsättning och uppbär sjukersättning/aktivitetsersättning bedömts således inte ha arbetsförmåga. De kan inte jämföras med personer som har skyddad anställning, som bedöms ha arbetsförmåga allt mellan 25 - 100 % och där anställningen innefattar reella arbetsuppgifter.

Beträffande ersättningens storlek

Habiliteringsersättningens storlek vilar på rekommendationer från Sveriges kommuner och landsting. I de fall det betalas ut beräknas de vanligen med 0,1 % av ett prisbasbelopp. År 2012 utgör det 44 kr/dag. Luleå kommun betalar f.n. 56 kr/dag (8 kr/tim x 7 tim)

I Luleå har ca 363 personer i sysselsättning enligt SoL eller LSS och verksamheten kostar 54 miljoner/år att driva. Av detta är habiliteringsersättningen ca 1,6 miljon.

En jämförelse med kommuner inom ramen för jämförelseprojektet Måttbandet norr, bestående av kommunerna Kalix, Luleå, Piteå Skellefteå, Sollefteå, Sundsvall, Umeå, Örnsköldsvik och Östersund visar att Luleå kommun har den högsta habiliteringsersättningen. Även jämförelser med andra kommuner i landet visar att Luleå kommun har den högsta habiliteringsersättningen. En del kommuner i landet har helt tagit bort denna ersättning.

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Kommunfullmäktige	2012-11-26	229	528
Kommunstyrelsen	2012-11-12	231	552
Arbets- och personalutskottet	2012-10-15	220	459

deckf29e

Av ovanstående framkommer att de som deltar i kommunens dagverksamhet erbjuds sysselsättning med *syftet att stimulera den enskilde till ett aktivt liv, men den habiliteringsersättning (flitpeng) som utges är inte avsett för den enskildes försörjning. Deltagarna får sin försörjning tillförsäkrad genom sjuk- eller aktivitetsersättning från Försäkringskassan.* Det framgår också att Luleå kommun har en högre habiliteringsersättning än jämförbara kommuner samt att ersättningen överstiger SKL:s rekommendationer.

Då det gäller medborgarförslagets övriga delar, kring subvention av matkostnader och julfirande, så är det upp till varje verksamhet att se till kundernas bästa utifrån sina ekonomiska ramar och bör inte politiskt detaljregleras.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår socialförvaltningen att medborgarförslaget avslås.

Socialnämnden beslutar rekommendera kommunfullmäktige besluta att

- avslå medborgarförslag om höjd timersättning m.m. till psykiskt funktionsnedsatta samt
- begära yttrande från KTR i ärendet innan medborgarförslaget behandlas i kommunstyrelsen
- beträffande förslagen om subvention av matkostnader och julfirande, så är socialnämndens uppfattning, att det är upp till varje verksamhet, att ombesörja kundernas bästa utifrån verksamhetens ekonomiska ramar och ska därför inte politiskt detaljregleras.

Vid socialnämndens sammanträde yrkar Stefan Tornberg (C), Per Tjårdalen (M), Emil Åkerström (M) och Folke Tuneström (V) bifall till medborgarförslagets andra att sats.

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Kommunfullmäktige	2012-11-26	229	529
Kommunstyrelsen	2012-11-12	231	553
Arbets- och personalutskottet	2012-10-15	220	460

deckf29f

Ayse Duyar (MP) yrkar bifall till medborgarförslagets tredje att-sats.

Sofie Pettersson (FP) yrkar bifall till medborgarförslaget i sin helhet.

Stefan Tornberg (C), Per Tjårdalen (M), Emil Åkerström (M), Folke Tuneström (V), Ayse Duyar (MP) och Sofie Pettersson (FP) reserverar sig mot socialnämndens beslut om att avslå medborgarförslag om höjd timersättning m.m. till psykiskt funktionsnedsatta till förmån för sina egna yrkanden.

Kommunala tillgänglighetsrådets yttrande

Kommunala tillgänglighetsrådet beslutar

- med godkännande ställa sig bakom socialnämndens yttrande över medborgarförslag om höjd timersättning m.m. till psykiskt funktionsnedsatta.

Vid kommunala tillgänglighetsrådets sammanträde yrkar

Yvonne Stålnacke (S) att KTR med godkännande ställer sig bakom socialnämndens yttrande över medborgarförslaget.

Glenn Berggård (V) och Thomas Tillberg (S) yrkar bifall till medborgarförslagets andra att-sats; "denna grupp ska få en timersättning på lägst 24 kronor som därefter indexuppräknas årligen".

Nils-Gustav Ökvist (FP) yrkar bifall till medborgarförslaget i sin helhet.

Ayse Duyar (MP) yrkar bifall till medborgarförslagets tredje att-sats; "det som tillagas och serveras inom dagverksamheterna ska kunna köpas till ett självkostnadspris av de som deltar i dagverksamheten".

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Kommunfullmäktige	2012-11-26	229	530
Kommunstyrelsen	2012-11-12	231	554
Arbets- och personalutskottet	2012-10-15	220	461

deckf29g

Glenn Berggård (V), Thomas Tillberg (SRF), Ayse Duyar (MP) och Nils-Gustav Öqvist (FP) reserverar sig mot kommunala tillgänglighetsrådets beslut till förmån för sina egna yrkanden. Carola Lidén (C) och Birgitta Alstergren (HSO) reserverar sig mot beslutet.

Arbets- och personalutskottet

Socialförvaltningen föredrar ärendet.

Ordföranden (S) och Yvonne Stålnacke (S) yrkar bifall till socialnämndens förslag.

Anders Josefsson (M) och Nina Berggård (V) yrkar bifall till medborgarförslagets andra att-sats ("denna grupp ska få en timersättning på lägst 24 kronor som därefter indexuppräknas årligen").

Proposition

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att arbets- och personalutskottet bifaller socialnämndens förslag.

Arbets- och personalutskottets förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige avslå medborgarförslaget om höjd timersättning m.m. till psykiskt funktionsnedsatta.

Reservationer

Anders Josefsson (M) och Nina Berggård (V) reserverar sig mot beslutet.

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Kommunfullmäktige	2012-11-26	229	531
Kommunstyrelsen	2012-11-12	231	554b

Arbets- och personalutskottet

deckf29h

Kommunstyrelsen

Anders Josefsson (M), Nina Berggård (V) och Carola Lidén (C) yrkar bifall till medborgarförslagets andra att-sats ("denna grupp ska få en timersättning på lägst 24 kronor som därefter index uppräknas årligen").

Thomas Olofsson (FP) yrkar bifall till medborgarförslaget.

Annika Eriksson (MP) yrkar bifall till medborgarförslagets andra och tredje att-sats.

Margareta Bladfors-Eriksson (S) yrkar bifall till arbets- och personalutskottets förslag.

Proposition

Ordföranden ställer arbets- och personalutskottets förslag, Anders Josefssons förslag, Thomas Olofssons förslag och Annika Erikssons förslag under proposition och finner att kommunstyrelsen bifaller arbets- och personalutskottets förslag.

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar avslå medborgarförslaget om höjd timersättning m.m. till psykiskt funktionsnedsatta.

Reservationer

Anders Josefsson (M), Nina Berggård (V), Thomas Olofsson (FP), Annika Eriksson (MP), och Carola Lidén (C) reserverar sig mot beslutet.

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Kommunfullmäktige	2012-11-26	229	531b
Kommunstyrelsen	2012-11-12	231	555

Arbets- och personalutskottet

deckf29i

Kommunfullmäktige

Anders Josefsson (M), Stefan Tornberg (C) och Nina Berggård (V) yrkar bifall till medborgarförslagets andra att-sats ("denna grupp ska få en timersättning på lägst 24 kronor som därefter index uppräknas årligen") samt i övrigt avslag till medborgarförslaget.

Erland Nilsson (LBPO), Anette Asplund (KD), Ylva Mjärdell (FP), Göran Thyni (RS) och Thomas Olofsson (FP) yrkar bifall till medborgarförslaget i sin helhet.

Jörgen Naalisvaara (MP) yrkar bifall till andra och tredje att-satsen i medborgarförslaget.

Roland Nilsson (S), Anita Geijer (S), Yvonne Stålnacke (S), Göran Öhman (S) och Karl Petersen (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Jonas Brännberg (RS) föreslår att ärendet återremitteras med motivering att socialnämnden får återkomma med förslag till höjd habiliteringsersättning som tar hänsyn till de berördas olika arbetsförmåga och resekostnader till verksamheten. Om återremissen avslås yrkar Brännberg bifall till medborgarförslaget.

Thomas Olofsson (FP), Nina Berggård (V), Anette Asplund (KD), Anders Josefsson (M), Annika Eriksson (MP), Marie-Anne Björn (C) och Erland Nilsson (LBPO) stödjer återremissyrkandet.

Karl Petersen (S) yrkar avslag på förslag om återremiss.

Proposition

Ordföranden ställer förslaget om återremiss under proposition och finner att fullmäktige beslutar att avslå förslaget. Fullmäktige har därmed beslutat att ärendet ska avgöras idag.

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Kommunfullmäktige	2012-11-26	229	531bc

Kommunstyrelsen

Arbets- och personalutskottet

deckf29j

Omröstning begärs.

Följande beslutsgång föredras och godkänns av fullmäktige:

- den som anser att ärendet ska avgöras idag, röstar ja
- den som anser att ärendet ska återremitteras, röstar nej.

Omröstningen genomförs och resulterar i 32 ja-röster och 26 nej-röster, som framgår av den bifogade närvarolistan. Fullmäktige har därmed beslutat om en minoritetsåterremiss.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar återremittera medborgarförslaget om höjd timsättning m.m. till psykiskt funktionsnedsatta med motivering att socialnämnden får återkomma med förslag till höjd habiliteringsersättning som tar hänsyn till de berördas olika arbetsförmåga och resekostnader till verksamheten.

_____

Beslutsexpediering

Socialnämnden